

CURRER BELLOVÁ:

SIROTEK LOWOODSKÝ

DÍL TŘETÍ

PŘELOŽIL DR. KAREL FUNK

Diana a Marie obyčejně odpovídaly na tuto otázku vzdechem a několik minut trvajícím, tesklivým rozjímáním.

Ale kromě jeho časté nepřítomnosti byla i jiná překážka, která bránila přátelství s ním; zdálo se býti povahy zdržlivé, zamyšlené, ano i dumavé. Horlivě ve své duchovní práci, beze skvrny na svém životě a mravech, přece patrně netěšil se duševní jasností, vnitřní spokojeností, která má býti odměnou každého upřímného křesťana a praktického lidumila. Často za večera, když seděl u okna, máje knihy a papíry před sebou, ustával od čtení nebo psaní, podpíral bradu o ruku a odnával se, ani nevíme, jakým myšlenkám, ale že byly neklidné a vzrušující, bylo vidět na častém zaplnutí a měnivém rozkřivení jeho oka.

Nad to myslím, že příroda nebyla mu tím pokladem rozkoše jako sestřím. Vyjádřil jednou, ale jen jednou v mé přítomnosti, vřelou zálibu v pívání rezervaných kopců a vrozenou náklonnost ke tmavému krovu a šedým zdem, jež nazýval svým domovem; ale bylo více dumy než radosti ve hlase i slovech, jimiž eil ten byl projevem; a nikdy asi netoužil se po bažinách k vůli jejich konejšivé tichosti — nikdy nevyhledával ani netěšil se z tisíce rozkoší, které mohly poskytnouti.

Ježto byl nesdílným, mluvil nějaký čas, než jsem měla příležitost vyrozumět jeho mysl. Poprvé nabyla jsem ponětí o jeho duševní úrovni, když jsem ho slyšela kázat v jeho vlastním kostele v Mortonu. Chtěla bych podati tu toto kázání, ale je to nad mé síly. Nemohu ani věrně vyličit účinek, který mělo na mne.

Počalo klidně — a skutečně, pokud se týkalo obsahu a hlasy, bylo klidné až do konce; vážně pročitáná, však s tíží omezenou, ná horlivost dýchala z krásné řeči jeho. Tato rostla až do mohnutí — ale jsouc ovládnána neprekročila pravou míru. Srdece se zachvělo, mysl užasla nad silou toho kazatele; ale ani ono ani tato nebyly dojaty. Neboť celou řečí tou pronikala zvláštní hořkost; nedostatek utěšující vřidnosti; přísné přidržování se kalvinistického učení, — předurčení, odsouzení — bylo častým; a každá zmínka o tomto bohu zněla jako rozsudek zatracení. Když skončil, místo, abych se cítila povznesena, pokojnější, osvětenější jeho kázáním, počítala jsem nevyslovitelný zármutek; neboť zdálo se mi — nevíme, zdali ostatním — že vmluvnost, již jsem naslouchala, vytryskla z hloubi, kde ležely kalné svedliny zklamání — kde proudily rmutné podněty neukojené touhy a znepokojující zálosti. Věděla jsem již, že John Rivers — ačkoliv život jeho byl tak neposkvrněný, svědomitý, horlivý — přece dosud nenašel toho míru božho, který jest náde všecku učenost; nenalezl ho právě tak, jako já se svou tajnou a sřizavou lítostí nad svou rozbitou modlou a ztraceným rájem — lítostí, o které jsem se strážila zmlnití se, ale která se mne zmocnila a kruté a nemilosrdné mě trýzněla.

Zatím uplynul měsíc. Diana a Marie měly brzo opustiti Moor House a vrátiti se k úplnému rozdílnému životu a povolání, které je očekávalo, jako vychovatelky ve velkém, úpravném jihoanglickém městě; tam každá zaujímalá místo v rodinách, jejichž bohatství a vznešenými členy byly považovány pouze za ponížené služebnice; neboť buď nezuly a nebo nevyhledávaly jejich vrozené přednosti a oceňovaly pouze jejich nabyté vzdělání, jako oceňovaly umění své kuchyně anebo vkus své komorně. Pan John nevěnil mi dosud ničeho o zaměstnání, které mi slibil obstarat; ale bylo již nejvyšší nutno, abych měla již nějaké zaměstnání. Jednoho rána, octnuvši se s ním samotna na několik minut v hovor- ním, osměřila jsem se přiblížiti se k okennímu výhledu — kde měl křeslo, stál jako v nějaké studovně — a chystala jsem se promluvit, ačkoliv jsem ani nevědě-

la, jakými slovy mám pronésti svůj dotaz — neboť bývá vždy těžko prolomiti led zdržlivosti u takových povah jako byla jeho — když on mi uspořil tu nesnázi tím, že první počal rozmluvu.

Pohlédnuv vzhůru, jak jsem se blížila, řekl: "Cheete se mne na něco optati?"

"Ano; ráda bych věděla, zdali jste se dověděl o nějaké službě, která by se pro mne hodila."

"Našel ji vymyslit jsem eosi pro vás již před třemi týdny; ale když jste se zdála býti zde jak užitečnou tak šťastnou — ježto mé sestry patrně k vám pojaly náklonnost a vaše společnost činila jim neobyčejnou radost — uznával jsem za neprospěšné rušiti vaše pohodlí, pokud jejich blízký odjezd z Marsh Endu neučiní váš odchod nezbytným."

"A odjedou ode dneška za tři dny?" pravila jsem.

"Ano; a jakmile odjedou, já se vrátím na faru v Mortonu. — Hanuše půjde se nanou a tento starý dům se uzamkne."

Čekala jsem několik minut doufajíc, že bude pokračovati v předmětu dříve započatém, ale zdálo se, že přemýšlí o něčem docela jiném; jeho pohled svědčil o tom, že nemyslí na mne a moji záležitost. Byla jsem nucena připomenouti mu vše, která měla pro mne živý zájem.

"Jaké je to zaměstnání, které jste mi vyhlédl, pane Riverse? — Doufám, že toto omeškání nebudu mi působiti obtíže, když se budu nyní o ně hlásiti."

"Ah, ne; vždyť jest to zaměstnání, jeho zadání závisí pouze ode mne; záleží pak na vás, abyste je přijala."

Opět se odmlčel; váhal dále pokračovat. Stala jsem se netrpělivou; neklidný pohyb a dychtivý i nutkavý pohled upřený na jeho obličej daly mi znáti mou netrpělivost tak, že ani slova by toho byla nedověděla.

"Nemusíte na to pospíchat," pravil, "a vám řeknu upřímně, nemám na výběr nic velkolepého. Než vyložím, vzpomeňte si, prosím, na můj výrok, že, pomohu-li vám, bude to jen, jako pomáhá-li slepý chromému. Jsem chudý; neboť, až zaplatím dluhy po otcí, celým dědičtím mně zbyvajícím bude tato drobná se chalupa, řada poškozených jedlí za ní, a kus bažinaté půdy se stromy tisovými a keři topolovky v průčelí. — Jsem v ústraní; Rivers jest staré jméno; ale ze tří potomků rodě toho dva vydělávají si služebnickou kárku mezi cizinci a třetí považuje sebe sama za cizince ve své rodné zemi — nejenom za svého života ale i po smrti. Ano, a musí se považovat za šťastna, že jest vyznamenáván osudem takovým, a touží jen po dni, kdy kříž utrpění a odluky od tělesných pout bude vložen na bedra jeho a kdy Ilava té bojující církve, jejímž jedním nejnižším členem jest, pronese slovo: "Vstaň, následuj Mne!"

John mluvil tato slova, jako při nějakém kázání, klidným, hlubokým hlasem; s nezářnou lící a zářným pohledem. Opět počal:

"A ježto jsem sám chudý a ježto žiji v ústraní, mohu vám nabídnouti jen službu chudou a pokoutní. Vy budete ji považovat dokonce za ponižující — neboť vidím teď, že vaše způsoby jsou takové, jaké svět nazývá vybranými; váš vkus ukazuje na něco lepšího a vaše společnost byla při nejmenším mezi vzdělanými; ale já soudím, že žádná služba, která může zlepšiti naše blázniv, nesnížuje. Mám za to, že čím vyprahlější a neúrodnější půda, k jejímuž vzdělání křesťanský dělník byl ustanoven — čím spíšeji odměna, kterou mu jeho lopota přináší — tím vyšší jest jeho čest. Za takových okolností jsou náleželi úloha předborníka; a prvními předborníky Evangelia byli A-poštulové — jich náčelníkem byl Ježíš, Vykupitel sám."

"Nuže?" řekla jsem, když opat ustal, "pokračujte."

Pohlédl na mne dříve, než pokračoval; skutečně zdálo se, že pomalu éte v mém obličej, jako by jeho rysy a tahy byly písmeny na stránce knihy. Výsledek této

prohlídky částečně vyjádřil v následujícím:

"Tuším, že přijmete místo, jež vám nabízím," pravil, "a podržíte je na čas; ovšem ne trvale; jako já nemohu trvale zastávati ten úzký a omezený — tichý, zadržovaný úřad anglického venkovského kazatele; neboť vaší povahou nesvědčí klid právě tak jako mně ne, ač v rozdílném poněkud způsobu."

"Jen vykládejte," nutkala jsem, když se zamlčel opětně.

"Vyložím vše; a vy uslyšíte, jak chudý je návrh můj — jak všední — jak tísnivý. Já dlouho nepobudu v Mortonu teď, kdy otec můj je mrtev, a jsem svým vlastním pánem. Opustím toto místo dle všeho během roku; ale co tu ještě budu, vynasnažím se, abych vše co nejvíce zdokonalil. Morton, když jsem přede dvěma lety přišel do něho, neměl žádné školy; děti chudiny byly vyloučeny z každé výhledky na pokrok. Zařídil jsem jednu školu pro hochy; hodlám nyní otevřiti druhou školu pro dívky. Najal jsem stavení k tomu cíli s příležitějším domkem o dvou světnicích, který bude obydlím učitelky. Její plat bude třicet liber ročně; její byt jest již zařízen velmi jednoduše, ale dostatečně, laskavostí jisté dámy, slečny Oliverovy, dcery to jediného boháče v mé osadě — pana Olivera, majitele továrny na jehly a slévárny železa v údolí. Táž dáma platí za vyučování a osázení jednoho sirotka za chudobince s podmínkou, že musí pomáhati učitelce v hrubších pracích v jejím obydlí se školou, které pro své vyučování nemůže sama vykonávati. Cheete býti tou učitelkou?"

Položil tu otázku trochu kvapně; zdálo se, že z pola očekává rozhlášené anebo aspoň opovrhlivé odmítnutí té nabídky; neznaje všech mých myšlenek a citů, ač některé přece tušil, nevěděl, jak se mi tento návrh bude líbiti. Bylo to v pravdě bídné zaměstnání, — ale i při tom bylo bezpečné a já potřebovala bezpečného útulku; bylo to namáhavé — ale přece u porovnání s úřadem vychovatelky v bohatém domě bylo to neodvratné; a strach před otroctvím u cizinců tížil duši mou jako železo; nebylo to něco hanebného — ani nehodného, aniž mne to ponižovalo duševně. Rozhodla jsem se.

"Děkuji vám za návrh, pane Riverse, a přijímám jej ráda, z celého srdce."

"Ale rozumíte mi?" pravil, — "Je to vesnická škola; vašimi žáčkami budou jenom chudé dívky — děti chalupníků — při nejlepší dekerky sedláků. Pletení, šití, čtení, psaní, počítání bude vším, čemu budete vyučovati. Co budete dělati se svými vědomostmi? Co se svojí duševní hloubkou — s city — a vytrženým vkusem?"

"Budu je míti uševňvány, až jich bude potřebě; vydrží..."

"Víte tedy, co podnikáte?"

"Vím."

Nyní se usmál; nikoliv trpkým nebo smutným úsměvem, ale velmi spokojeným a vřelým.

"A kdy počnete vykonávati svůj úřad?"

"Půjdu do svého příbytku zítra a otevru školu, souhlasíte-li, příštího týdne."

"Zeela dobře; při tom zůstanu."

Vstal a chodil pokojem. Zastaviv se tise opět na mne pohlédl; pak zavrtěl hlavou.

"Co se vám nelíbí, pane Riverse?" tážala jsem se.

"Vy neuznáte dlouhu v Mortonu, ne, ne!"

"Proč? Proč tak říkáte?"

"Čtu to ve vašem zraku; není takový, aby sliboval setrvání na klidném, spokojeném životě..."

"Nemám etizádství."

"Trhl sebou při slově "etizádství". Opakoval: "Ne, Co vás přimělo myslet na etizádství? Kdo je etizádství? Vnu, že já; ale jak jste to vypátrala?"

"Mluvila jsem o sobě."

"Dobře, nejste-li etizádství, jste —"

Pomlčel.

"Jaká?"

"Chtěl jsem říci; vášnivá; ale možná, že byste nerozuměla tomu slovu a nebylo by vám to milé. Myslím, že lidské náchylnosti a vášně mají váš silně ve své moci. Jsem jist, že nebudete dlouho spokojena trávením svých prázd- ných chvílí o samotě a věnováním svých sil jednotvárnému dílu ú-

plně prostému popudů; tím méně já mohu být spokojen," dodal s důrazem, "abych žil zde zahra- bán v močálu, zabofen v horách — aby mé povaze, kterou mi dal Bůh, klady se překážky; by mé schopnosti, nebem sešlané, byly umrtvovány — učiněny neúžitečnými. Slyšíte nyní, jak si odporuji. Já, který kázal spokojenost i s nízkým údělem a velebil povolání i drvoštěpů a vodáků ve službě boží — já, jeho vysvěcený služebník, skoro zuřím v nepoko- ji. Nuže, náchylnosti a zásady musí být smířeny jistým prostředkem."

Odšel z pokoje. V této krátké chvíli poznala jsem ho více, než za celý předešlý měsíc, ale ještě mi byl hádankou.

Diana a Marie Riversovy stávaly se smutnějšími a zamklějšími, čím více blížil se den, kdy měly opustit svého bratra a svůj domov. Obě snažily se zachovati vzezření jako obyčejné; ale starosti, proti nimž musily bojovat, byly takové, že nemohly s to je přemoci ani zatajiti. Diana se svěřila, že toto loučení bude rozdílné ode všech, které dosud poznala. Bude to prý podle všeho, pokud se týkalo Johna, rozloučení na léta, možná že i na celý život.

"On obětuje všechno svému dávnému úmyslu," pravila; — "přirozenou náchylnost a nejvyšší city. John vyhlíží klidně, Johanko; ale on skrývá zimničny žár ve svých útrobach. Myslíla byste, že je mírný, ale v některých věcech je neuprositelný jako smrt; a nejhorší jest, že moje svědomí nedovolí, abych ho přemlouvala v jeho přísném rozhodnutí; zajisté nemohu mu ani na chvíli činit výčitky. Je to pravý šlechtný křesťan; přece však mi nad ním puká srdce!" A slzy vřimly se do jejích krásných očí.

Marie sklonila hluboko hlavu nad svou prací.

"Jsme nyní bez otec; brzy budeme bez domova i bez bratra," zasedla.

V této chvíli přihodila se malá událost, která zdála se býti určena osudem, aby potvrdila pravdu pořekadla, že "nešťastí nepřichází samo" a přidala k jich strastem ještě takovou, jako když číše vyklouzne přímo u úst. John šel kolem okna éta nějaký list. Vstoupil.

"Náš strýc John zemřel," pravil.

Obě sestry zdály se být jako ohromeny, ale nebyly bolestně do- jaty ani poděšeny; zpráva ta byla pro ně spíše překvapující než dojmavější.

"Zemřel?" opakovala Diana.

"Ano."

Upřela pátravý pohled na obličej bratrův. "A co pak?" tážala se tichým hlasem.

"Co pak, Dianko?" odvětil zachovávaje mramorovou nehybnost rysů. "Co pak? Nu — nic. — Či?"

Hodil jí dopis do klínu. Přelétla jej a podala Marii, Marie přelétla jej mlčky a podala bratrovi. Všichni tři hleděli významně na sebe a všichni tři se usmáli — smutným zamýšleným úsměvem.

"Amen! My se ještě užíváme," pravila posléze Diana.

"Na všecken způsob nebudu nám nijak hůře, nežli dřív," podotkla Marie.

"Jedině uvádí se tím silněji na mysl obraz toho, co mohlo být," pravil pan Rivers, "a to jest trochu tuze křiklavé vůči tomu, co jest."

Složiv list, zamkl jej do zásuvky a zas vyšel ze světnice.

Po několik minut nikdo nepromluvil. Diana se potom obrátila ke mně. "Johanko, podivíte se nám i našim tajnostem," pravila, "a pomyslete si, že jsme zatvrzelí lidé, protože nejsme více do- jati úmrtím tak blízkého příbuzného, jako byl strýc; ale my ho nikdy neviděli ani neznali. Byl bratrem méj matky. Můj otec a on znesvářili se před dávnou do- bou. Na jeho radu se stalo, že můj otec prodával většinu svého majetku ve spekulaci, která ho zničila. Vážněme obviňovali nastalo mezi nimi, rozšli se ve hněvu a nikdy se nesmířili. Můj strýc prováděl potom výnosnější podniky; zdá se, že nahromadil jimi dvaecet tisíc liber. Nikdy se ucedil a neměl blízkých příbuzných než náa a ježto jednu o- sobu, která nebyla mu bližší nežli my. Můj otec vždycky liboval si v naději, že strýc vyrovná svou

FRANK YUN
vlastní éitě a hojně zásobený
roznický a uzenářský obchod
V CÍSLĚ 2206 JIŽ. 16. UL. OMAHA.
Bohatý výběr šarvátého masa, nejlepší jakosti a za ceny nejlevnější. Všecké výrobky uzenářské éeli se té nejlepší jakosti. Objednávky možno učiniti telefonem: Douglas 3422.

Závod pohřebnický a balsamovačský
vlastní...
Frank a Dorota Jandovi
opravení pohřebnický a balsamovačský
v č. 1235 již. 13. ul., Omaha, Neb.
Řekve u nás odřízíte levěji nežli kdekoliv ve městě
Tel. Douglas 2994

Frederick Krug Brewing Co.
Luxus
REGD. U.S. PAT. OFF.
THE BEER YOU LIKE
**NO BETTER BEER MADE
NO BEER BETTER MADE**
Luxus MERCANTILE COMPANY
DISTRIBUTORS
PHONE DOUGLAS 1889

Dr. J. J. Warta
Léčí nemoce očí, uší, nosu a hrdla.
Upravuje brejle.
Čís. pokoje 924 — W. O. W. Bldg.
V úřadovně od 9 hodin dopoledne do 5 hodin odpoledne.
Telefon: Douglas 5852.

35 palců dlouhá \$1.45
30 " " " \$1.35
25 " " " \$1.25
Nevypláceno.

Starokrajské kosy
Vyrobené z nejlepší zvonité oceli, lehké, trvanlivé s ostrostí bity, klepačí náčiní, svorníky (kruby), kostičata, dostanete u
DE GIORGI BROTHERS, Council Bluffs, Iowa

Pozor! Pozor!
Budte bedlivými, když opouštíte káru a neobcházejte ji nikdy sadem, dokud jste se dříve neprosvědčili, že nejede jiná kára opáčným směrem. Nepozornost může snadno býti příčinou vážné nehody. Pomozte nám svým počínáním, zabránit možnému případu neštěstí.
Omaha & Council Bluffs Street R. R. Co.

HUGO F. BILZ
Dodavatel Jettrova lahvového "Gold Top" piva
1324 Douglas ul., Omaha, Neb.
TELEFON: Douglas 1542 neb Douglas 3040
Objednejte sobě bednu tohoto výhlašného piva. Na skladě nejvý- tečnější staré kofalky, stará vína, doutnky a likéry všeho druhu. — Vše za nejnižší ceny.
HUGO F. BILZ OMAHA, NEBRASKA

MACH & MACH.
ZUBNÍ LÉKÁRI.
3. mezdobí, Paxton Bldg., 308 16. a Farnam ulice
Tel. Douglas 1088. (odl. Phone A-1087).
OMAHA, NEB.
Některé záležitosti zubní lékařské úřadovny ve středě
hlavního nejmodernějšího poskovení. Písně 1778
1887. Čís. 1026.

NEJSTÁRŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEMT
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
v čísle 1308 Farnam ulice.
Pravé importované pivo na éepu. **PLAŠEK** s Mléčanského pivovaru v Písní v Československu. Hofmannův Bavorský pivo. Pivo Anheuser-Busch a světově známé Pilsen stávale rozsluhou reputací.
Kavárna pro éány na éak se za družbu podává.